

Tavaszi szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés – részjelentés –

2019. március 25. – április 7.

A 2019. évi *Tavaszi szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés* első időszaka lezárult. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal által koordinált ellenőrzéseket ország szerte a megyei kormányhivatalok járási hivatalainak szakemberei, és a Nébih hatósági ellenőrei jelenleg is végzik, a szezonális ellenőrzés-sorozat Húsvét hétfőig tart.

Az előző évekhez hasonlóan a hatóság a Húsvétot megelőzően az alábbi célterületekre, illetve kiemelt termékekre fókuszál.

Célterületek:

- hús és húskészítmény előállítás és forgalmazás;
- tojásforgalmazás és tojáscsomagolás;
- édesipari termék előállítás és forgalmazás;
- alkoholos ital és borászati termék előállítás és forgalmazás;
- piaci, vásári élelmiszer-forgalmazás;
- zöldség- és gyümölcs-forgalmazás.

Kiemelt termékek:

- pácolt, füstölt nyers vagy főtt húskészítmények (különösen a sonka);
- tojás;
- édesipari termékek;
- különféle borok és szeszes italok;
- szezonális zöldség-gyümölcs.

Ellenőrzések és szankciók alakulása

Március 25. és április 7. között országosan összesen **1913 ellenőrzésre** került sor.

Ebből **298 ellenőrzés élelmiszer-előállító helyen** (63 vágóhíd/daraboló, 59 húskészítmény előállító, 11 tojáscsomagoló, 15 édesipar, 150 egyéb előállító), **1147 ellenőrzés az élelmiszer-forgalmazásban** (154 hiper/szupermarket, 676 üzlet/szaküzlet, 149 vásár/piac, 73 nagyker/logisztikai központ, 95 egyéb kereskedő) és **468 esetben vendéglátóhelyen** történt.

A feltárt szabálytalanságok miatt **68 alkalommal figyelmeztetést, 55 esetben bírság** kiszabását alkalmazták szankcióként, és **összesen 4 765 180 Ft** bírságot szabtak ki. Az élelmiszer-vállalkozás tevékenységének korlátozására 13 esetben volt szükség.

Az alkalmazott szankciók száma a tavalyi azonos időszakhoz képest azt mutatja, hogy kevesebb lett a súlyos jogsértés, ezért a bírságok száma csökkent és emelkedett a figyelmeztetések száma, ami a kisebb súlyú szabálytalanságok esetén alkalmazható.

ellenőrzések száma	figyelmeztetés	kiszabott bírság	
		esetszám	Ft
1 913	68	55	4 765 180

Élelmiszer-ellenőrzések eredményei

A különböző létesítmények ellenőrzése során

- **higiéniai** hiányosságokat az összes ellenőrzés 3,3%-ában (2018-ban 3,6%),
- a **termékek minőségével és összetételével** kapcsolatos szabálytalanságot 3,1%-ában (2018-ban 3,4%),
- a **nyomon követhetőségre** vonatkozó hiányosságot 3,2%-ában (2018-ban 1,3%), valamint
- a dolgozók képzettségével, illetve egészségügyi alkalmasságával kapcsolatos hiányosságot 1,4%-ában (2018-ban 1,6%) állapítottak meg.

A tavalyi hasonló időszak adataival összehasonlítva valamivel kevesebb higiéniai hiányosságot tapasztalt a hatóság, több probléma volt a nyomon követhetőséggel, az ellenőrzés alá vont termékek minősége viszont javult.

A nyomon követhetőség hiányát leginkább a piaci, vásári értékesítésnél tapasztalta a hatóság, ahol nem engedélyezett tevékenység végzését, és az egészségügyi alkalmasság igazolásának hiányát is gyakrabban állapították meg a szakemberek, mint az üzletek esetében. A piacokon 9 esetben szükség volt a tevékenység korlátozására is.

hiányosság megállapítása	előfordulása % (összes ellenőrzés=100%)	előfordulása 2018. hasonló időszakban %
higiéniai feltételek	3,3	3,6
termékek minősége, összetétele	3,1	3,4
nyomon követés	3,2	1,3
dolgozó eü. alkalmassága, képzettsége	1,4	1,6

Az ellenőrzések alkalmával megvizsgált **9994 hazai és külföldi élelmiszer tételből** 173 tételt (az ellenőrzött tételek számának **1,7%-át**) **kellett kivonni a forgalomból 2,8 tonna** mennyiségben, melynek értéke több mint **1 millió forint**. **A forgalomból kivont tételek aránya a tavalyihoz képest csökkent** (2018-ban 2,3% volt).

élelmiszer	ellenőrzött tétel	össz. forgalomból kivont tétel		
		száma	mennyisége (kg)	értéke (Ft)
hazai	7 726	126	1 548	396 484
külföldi	2 268	47	1 241	693 732
összes	9 994	173	2 789	1 090 216

Az élelmiszerek **forgalomból történő kivonásának okai:**

- a fogyaszthatósági, illetve minőség megőrzési idő lejártja (az összes vizsgálat alá vont tétel 0,9%-ában, 2018-ban 1,7%),
- az ismeretlen eredet (0,3%, 2018-ban 0,2%),
- jelölési hiba (0,2%, 2018-ban 0,3%).
- Fogyasztásra való alkalmatlanság miatt az ellenőrzött tételek 0,1%-át vonta ki a hatóság, ez megegyezik az előző évvel.

A tavalyi első időszakhoz képest idén kevesebb lejárt terméket találtak az ellenőrök a vizsgálat alá vont élelmiszerek között, arányuk nem érte el a vizsgált tételek 1%-át.

forgalomból kivonás oka	előfordulása % (összes ellenőrzött tétel=100%)	előfordulása 2018. hasonló időszakban %
fogyaszthatósági/minőség- megőrzési idő lejárt	0,9	1,7
jelölés	0,2	0,3
ismeretlen eredet	0,3	0,2
fogyasztásra alkalmatlan	0,1	0,1

A pácolt, füstölt nyers vagy főtt húskészítmények (melybe beletartozik a sonka) esetében a forgalomból kivont tételek aránya az összes vizsgálat alá vont tétel 0,3%-a volt (tavaly 1,5 %, 2017-ben 1,7 %), amire leginkább a fogyaszthatósági, illetve minőségmegőrzési idő lejáta miatt volt szükség. A számok javulást mutatnak.

A Pest Megyei Kormányhivatal illetékességi területén egy daraboló üzemben lefolytatott ellenőrzés alkalmával, az alapanyaghűtőkben fellelt 640 kg lejárt fogyaszthatósági idejű friss baromfihús, illetve a fagyasztókamrában talált, szabálytalanul lefagyasztott és lejárt fogyaszthatósági idejű, 156 kg sertéshús forgalomból való kivonása történt meg.

A Fejér Megyei Kormányhivatal illetékességi területén egy kínai gyorsétteremben végzett ellenőrzés során jelentős mennyiségű jelöletlen félkész- és készterméket vontak ki a forgalomból. Az ellenőrzés során felülettisztasági mintavételre is sor került, melynek laboratóriumi vizsgálata Enterobaktérium, Enterococcus és Escherichia Coli jelenlétét mutatta, ezért az egység működését felfüggesztette és azonnali fertőtlenítő nagytakarítást rendelt el a hatóság. A takarítás hatékonyságának igazolására végzett önellenőrző vizsgálatok továbbra is Enterobaktérium és Enterococcus jelenlétét mutatták, ezért a tevékenység kizárólag megfelelő mikrobiológiai eredmények bemutatását követően kezdhető meg, a hatósági eljárás folyamatban van.

A zöldség-gyümölcs ellenőrzések eredményei

(az itt említett adatok a fenti összefoglalásban szerepelnek)

A 2019. évi Tavaszai szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés során a Nébih és a megyei kormányhivatalok zöldség-gyümölcs minőségellenőrei a március 25-től április 07-ig tartó időszakban 308 belföldi forgalmazónál végeztek ellenőrzéseket, ahol összesen 1018 tétel (490 hazai, és 528 más EU tagállami, illetve 3. országbeli) vizsgálatára került sor.

Az ellenőrök 65 esetben tettek kifogást, ebből egy esetben nem megfelelő higiéniai körülmények miatt, 24 esetben jelölési hibák miatt, illetve 40 esetben minőségi kifogás volt a vizsgált tétellel szemben. Összesen 36 darab élelmiszer-ellenőrzési, illetve élelmiszerlánc felügyeleti bírság kiszabására került sor összesen 821 596 Ft értékben. Az ellenőrök 44 forgalmazóval szemben alkalmazták a figyelmeztetés szankciót. Összesen 28 tételt vontak ki a

forgalomból 326 kg mennyiségben, amelyből 12 tétel jelöletlen, illetve ismeretlen eredetű volt (140 kg), a további 16 tételt (186 kg) minőségi hiba miatt vonták ki.

A hazai **szamóca** szezonja még nem kezdődött el, a piacon lévő spanyol és görög termékek minősége megfelelt a vonatkozó forgalmazási minőség szabványnak. Bizonytalan eredetű vagy jelöletlen szamóccával nem találkoztak az ellenőrök.